

alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. 38. Jesus autem ait eis; nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibo, aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari? 39. At illi dixerunt ei, Possumus. Jesus autem ait eis. Calicem quidem quem ego bibo, bibetis, & baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini. 40. Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est. 41. Et audientes decem, ceperunt indignari de Jacobo & Joanne. 42. Jesus autem vocans eos, ait illis, scitis, quia hi qui videntur principari gentibus dominantur eis: & Principes eorum potestatem habent ipsorum. 43. Non ita est autem in vobis, sed quicumque voluerit fieri major, erit vester minister; 44. Et quicumque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus. 45. Nam & filius hominis non venit, ut ministraretur ei, sed ut ministraret, & daret animam suam redemptionem pro multis. 46. Et veniunt Jericho; & proficiscente eo de Jericho, & discipulis ejus, & plurimam multitudinem, filius Timæi Bartimæus cæcus, sedebat juxta viam mendicans. 47. Qui cum audisset quia Jesus Nazareus est; cepit clamare, & dicere, Jesu fili David, miserere mei. 48. Et comminabantur ei multi, ut taceret. At ille multo magis clamabat, Fili David, miserere mei. 49. Et stans Jesus præcepit illum vocari. Et vocant cæcum dicentes ei. 50. Animæ quior esto, surge, vocat te. Qui projecto vestimento suo exiliens, venit ad eum. 51. Et respondens Jesus, dixit illi, quid tibi vis faciam? Cæcus autem dixit ei, Rabboni ut videam. 52. Jesus autem ait illi, Vade, fides tua, te salvum fecit. Et confestim vidit, & sequebatur eum in via.

ARGUMENTUM
cum Remissionibus.

Primò, Vers. 1. Tollit Christus libellum repudiij, sancitque primam matrimonij insolubilis firmitatem. Explicavi supra Matth. 19. per. 12. quæstiones.
Secundò, Vers. 13. Parvulos ad se vocat, & benedicit. Explicavi supra Matth. 19. q. 13. 14. 15. & 16.
Tertiò, Vers. 17. Adolescenti salutis avido suadet servare mandata, & ad maiorem perfectionem dare omnia pauperibus, quod audiens abiit tristis, inde ait Christus suis discipulis, facilius esse camelum per foramen acus intrare, quam divitem in regnum Dei. Explicavi tom. 4. cap. 32.

Quartò, Vers. 28. Petrus se offert, quòd ipse cum suis sociis omnia abdicaverint, præmium postulans. accipit à Christo promissionem centupli, & vitæ æternæ; de quo egi tom. 4. c. 33. & supra Matth. 19. q. 17. & 18.
Quintò, Vers. 32. Cum Christus ascenderet Ierosolymam, agit cum discipulis de morte, & passione sua; Iacobo, & Joanni primas sedes petentibus in regno, offert suum calicem, ac baptismum sibi paratum; docet ambitionem fugere: humilitatem sectari. Explicavi tom. 4. cap. 37. & supra Matth. 20. q. 45 & 6.
Sextò, Vers. 46. Bartimæo cæco visum restituit. Explicavi tom. 4. Omnia supra dictis locis explicavi apposito, & expenso text. Marc.

CAPUT XI.

1. **E**T cum appropinquaret Ierosolymæ, & Bethaniam ad montem Olivarum mittit duos ex discipulis suis. 2. Et ait illis, ite in Castellum, quod contra vos est, & statim introentes illuc, invenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit: Solvite illum, & adducite. 3. Et si quis vobis dixerit; Quid facitis? dicite, quia Domino necessarius est: & continuo illum dimittet hunc. 4. Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio, & solvunt eum. 5. Et quidam de illis stantibus, dicebant illis, quid facitis solventes pullum? 6. Qui dixerunt eis sicut præceperat illis Jesus: & dimiserunt eis. 7. Et duxerunt pullum ad Iesum; & imponunt illi vestimenta sua, & sedit super eum. 8. Multi

8. Multi autem vestimenta sua straverunt in via: alii autem frondes cædebant de arboribus: & sternebant in via. 9. Et qui præibant, & qui sequebantur clamabant dicentes Hosanna, benedictus, qui venit in nomine Domini. 10. Benedictum quod venit regnum patris nostri David, Hosanna in excelsis. 11. Et introivit Ierosolymam in Templum: & circumspexit omnibus, cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. 12. Et alia die cum exiret à Bethania esuriit. 13. Cumque vidisset à longe ficum habentem folia, venit, si quid forte inveniret in ea. Et cum venisset ad eam, nihil invenit præter folia. Non enim erat tempus ficorum. 14. Et respondens dixit ei jam non amplius in æternum ex te fructum quiquam manducet. Et audiebant discipuli ejus. 15. Et veniunt Ierosolymam. Et cum introisset in Templum, cepit ejicere vendentes, & ementes in Templo, & mensas numulariorum, & cathedras vendentium columbas evertit. 16. Et non sinebat ut quisquam transferret vas per Templum. 17. Docebat dicens eis: Nonne scriptum est, quia domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum. 18. Quo audito, Principes Sacerdotum & Scribæ quærebant quomodo eum perderent, timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus. 19. Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate. 20. Et cum mane transiret, viderunt ficum aridam factam à radicibus. 21. Et recordatus Petrus, dixit ei Rabbi ecce ficus, cui maledixisti, aruit. 22. Et respondens Jesus, ait illis, habere fidem Dei. 23. Amen dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti, Tollere, & mittere in mare, & non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit fiat, fiet ei. 24. Propterea dico vobis, omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis. 25. Et cum stabis adorandum, dimittit te si quid habetis adversus aliquem: ut & pater vester, qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. 26. Quod si vos non dimiseritis, nec Pater vester qui in cælis est, dimittet vobis peccata vestra. 27. Et veniunt rursus Ierosolymam. Et cum ambularet in Templo, accedunt ad eum summi Sacerdotes & Scribæ, & Seniores. 28. Et dicunt ei, in qua potestate hæc facis? Et quis dedit tibi hanc potestatem, ut ista facias. 29. Jesus autem respondens ait illis: interrogabo vos & ego unum verbum, & respondete mihi: & dicam vobis in qua potestate hæc faciam. 30. Baptismus Joannis de cælo erat, an ex hominibus? Respondete mihi? 31. At illi cogitabant secum, dicentes, si dixerimus de cælo, dicet, Quare ergo non credidistis ei. 32. Si dixerimus ex hominibus timeamus populum. Omnes enim habebant Joannem, quia verè propheta esset. 33. Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus, ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc faciam.

ARGUMENTUM
Cum Remissionibus.

Primò Vers. 1. Christus D. sedens super asinam, cum ramis, ac palmis, ut verus Messias, Rex, ac Triumphator Ierosolymam ingreditur. Explicavi tom. 4. cap. 40.
Secundò, Vers. 14. Ficulneæ fructibus carenti maledicit, inde ipsa aruit. Vide sup. Matth. 21. per quinque quæstiones.
Tertiò Vers. 15. Ementes, & vendentes de Templo exturbat. De quo dixi tom. 2. cap. 2. & hic etiam est dicendum.
Quartò Vers. 22. Horratur ad magnam fidem in Deum, quia illa omnia ab eo impetrat, etiam ut montes transferret in Evang. Tom. VI.

rat in mare. De quo dixi tom. 4. cap. 9. n. 55. 56. & c. & supra Matth. 17.

Quintò, Vers. 27. Scribis rogantibus in qua potestate tanta opera faciat, eorum ora claudit Dominus vicissim interrogando eos, in qua potestate Joan. Baptista baptizaverit, ac prædicaverit. Vid. sup. Matth. 21. q. 6. & 7.

Ejiciuntur vendentes, & ementes de Templo.

Marc. c. 11. n. 15. Et veniunt Ierosolymam & cum introisset in templum, cepit ejicere vendentes, & ementes in Templo, & mensas numulariorum, & cathedras vendentium columbas evertit.

Num. 16. Et non sinebat ut quisquam transferret vas per templum.

VERSIONES.

Syrus, n.19. Mensas trapezantium. Pagnin. Argentorum. Æthiopicus. Tabulas commutantium. Euthymius. Stellas. Origenes. Sedes. Variab. Subvertit.

Arabicus. Et non permisit cuiquam introire cum mercedibus in templum. Persicus. Neque sinebat, ut quispiam rem aliam venalem deportaret.

ALTER TEXTUS.

Matth. 12. n. 12. Et Luc. 19. n. 45. Idem ferè habent.

EXPOSITIO I.

Veniunt Ierosolymam: An in eadem die palmarum, dubium est, quod fuerit eodem die videretur denotare D. Matth. 21. n. 12. ut docet D. Augustinus lib. 2. de Consensu Evangel. c. 68. At D. Marcus, qui magis exactè scribit hanc historiam, significat apertè, quod fuerit sequenti die, scilicet Feria secunda, seu die Lunæ; nam post narratum triumphum factum in Ierusalem, & quod Dominus se recepit in Bethaniam, tunc refert Vers. 12. & alieno die cum exiret de Bethania, & tunc veniunt Ierusalem. Ita Jansen. Cornel. & alii Caietan. verò ait, quod bis Dominus eiecit vendentes, semel die palmarum, & iterum sequenti die feriâ secundâ, cum iterum vidisset vendentes in templo; tamen pro superiori sententia ostendam, scilicet quod altera die, cum Textus Marci sit apertus, & clarus.

Cum introisset in templum; ut suo exemplo nos doceret ait D. Chrysostomus in Imperfecto, Hoc erat proprium boni filii, ut veniens ad domum eurreret Patri, & illi honorem redderet, qui genuit. Ut tu imitator Christi factus, cum in aliam quam ingressus fueris civitatem, prius, ante omnem actum, ad Ecclesiam curras, & tunc ceptis ejicere de templo: id est, de atrio templi, quod etiam erat Deo dedicatum, & consecratum, ut pote profanatores, agentes negotia secularia in contemptum templi: & mensas numulariorum: Græcus: Urepeziarum: alii, Dolebistiarum. Albert. Magn. ait, Quod isti erant ibi sedentes, ut accommodarent pecunias his qui non habebant in promptu ad sacrificia faciendâ. Jansenius, & alii ex Hesichio, & Poluce ex radice Græca, tenent hos Collybistas non mutasse pecuniam, sed pecunias commutasse de auro in argentum, & de una moneta majori, vel minori in aliam.

Et non sinebat, ut quisquam transferret vas per templum: Non permittebat Dominus, inquit Liran. & Albert. Magn. res, & vasa quæ profanis usibus inferviebant, utpote, Cophinos, Lagenas, Sarcinas Menochius ex radice Græca colligit denotari utensilia instrumenta, ut arma simpliciter dicendum existimo, quod non

permettebat Dominus, ut etiam vasa, quæ per tenebant ad usum sacrificii venderentur in templo, hanc meam cogitationem maximè juvat Arabicus legem: Et non permisit cuiquam introire cum mercedibus in templum, & Persicus: Neque sinebat ut quispiam rem aliam venalem deportaret. Nempe, in templum.

QUÆSTIO I.

Quare Christus D. omnes negotiatores iam vehementer eiecit de templo?

Ait noster Evangelista, quod ingrediens Christus D. in templum cepit ejicere omnes vendentes, & ementes: similem historiam refert Joan. 2. n. 14. Quam latè explicavi tom. 2. c. 2. Joan. 2. Quæ videnda sunt: aliquas circumstantias hinc adnotabimus.

Et cur Christus D. de templo eiecit omnes vendentes, & ementes? dux communiter assignantur rationes: & prima; quia valde indecens erat, quod illa in templo venderentur, quæ ad sæculare forum spectabant; neque enim debet confundi, quæ diversi generis sunt, sed unumquodque persistat in suo ordine, ac loco: Templum autem est domus orationis, ut ait Christus D. & non publicum forum venalium. Secunda, quia illud introduxit avaritia, ac lucratio Sacerdotum, qui per suos servos, domesticos, ac familiares vendebant columbas, oves, hædos, & alia ad sacrificia; & forsitan non permittebant, ut alia offerrentur in templo, & ita populus, & pauperes maximè gravabantur. Ita D. Chrysof. D. August. Noster Cyrill. Alexand. Theophyl. Euthym. quos retul. citato cap. 2. q. 5. & 6. Ubi novem rationes circa hanc rem apposui.

Qui etiam notat, quod Christus bis eiecit vendentes, & ementes à templo. Semel in exordio prædicationis. Joan. 2. n. 14. & iterum medio in fine prædicationis sex diebus ante passionem suam; ut ita denotaret, quàm vehementer damnaret talem profanationem ac usum, & quæstum: & ita illum rejicit in principio, & fine, ut hoc altissimè remaneret impressum in hominum memoriâ.

Tertiò, & aliam rationem colligo ex D. Iren. lib. 4. cap. 5. qui ait: Veritas erat ipse, qui loquebatur; & vindicabat suam domum, proficiens ex eâ Numularios, qui & emebant, & vendebant. Valde Christus D. irascitur in negotiatores in templo, cum in eo alii graviores peccatores grassarentur: ut nequissimi Sacerdotes, hypocritæ, & multi alii magnis peccatis repleti; & tamen non tam rigidè ejiuntur de templo, ut hi negotiatores: quid ergo in eis est inventum, ut sic divina vindicta in eos provocaretur? Veritas erat ipse, qui loquebatur: ait negotiationum mundialis mensa plena est mendaciis, ac fallaciis, at in una eadem domo non poterat esse summa, & solida veritas Christus, & mendax, ac fallax mundialis negotiatio. Vel quarto die, quod hæc vendentium, & ementium peccata erant publica, & cum magno scandalo; aliorum verò peccata, ut hypocritarum occulta, & ideo magis fuerit dissimulanda, ac toleranda.

Quintò considera, quod in quatuor hominum qualitates

qualitates Divina ira exercetur: in vendentes, Ementes, Numularios, & columbas vendentes. Hæc est divina iustitia, quæ in omnes delinquentes æqualiter fertur, & omnes in eodem delicto comprehensû, simili, & eadem poena multantur; sed in hac re maximè audiendus est Origen. homil. 15. in Matth. ubi ait: Tunc quidem intravit Jesus in templum Dei, & mundavit illud, ejiciens vendentes: & ementes in templo, & mensas Numulariorum, & cathedras vendentium columbas: Nunc autem quandiu non visitantur, qui in nomine Jesu Christi conveniunt in ipsum: sunt vendentes & ementes in templo & alia facientes, & nunquam eis Christus apparet: ut ejiciens eos: Expende verbum: Quandiu non visitantur: Multoties Christus D. intravit in templum, & tamen non se habuit tam durè, ac asperè contra negotiatores, vendentes: ementes, Numularios, & vendentes columbas, ac modo. Nunc autem, Quandiu non visitantur: at verò modò ingreditur in templum, ut Dominus divinâ autoritate illud visitans; & ideo in omnes æquanimiter poenâ vindictam exercet, ut inde si sunt alii sacrilegi similem poenam sibi meruant, nam in tempore vindictæ in unum peccatorem, alii similes in culpa eandem poenam sustinebunt.

Ait Deus per Oseam 6. num. 11. Pone ergo messum tibi Juda, cum convertero captivitatem populi mei: Quid est quod cum Israël tenetur sub captivitate, mandatur Judæ, ut ponat: seu præponat sibi messum, seu ut alii legunt apud Bibliam Maximam: Excisionem; Syrus: Vindemiam: Quæ messis, excisio, vindemia tibi est præparata, cum Israël ductus est captivus à Caldæo, qui civitates illius devastavit, quæ mala apprehenderunt Israël ob idololatriæ nefas: Ergo cum Juda in eadem idololatriâ sit detentus, eadem captivitatis mala ipsi eventent, & contingent; ac proinde ex simili malo, ac peccato cum Israël: similem messum ac vindemiam colliget. Ruffinus ad citatum locum; ait: Nolo æstimare, o Juda, fore te damnationis immunem quia in tuis finibus substituiti; sed tu, quem comitaris flagitiis, & calamitatibus consequere.

Veniens Deus in primo Orbis molimine ad puniendos delinquentes, dixit ad serpentem: Quia fecisti hanc rem, maledictus eras inter omnia animantia: Gen. 3. num. 14. Deinde veniens ad Adamum, ait: Maledicta terra in opere tuo: Ibid. n. 17. Non ille percutitur maledictione, sed terra in opere suo. At verò dum Deus agit contra Caïn, ait: Nunc igitur maledictus eris super terram: Genes. 4. n. 11. serpentem maledictione percutit Dominus, sicut & Caïn eadem maledictione afficitur, uterque enim ab ore Divino audit; Maledictus eris: Adamum tamen maledicitur, sed terra; serpens tamen; & Caïn in maledictionem veniunt, serpens deliquit fraudulentè decipiens hominem: Eritis sicut Dei, Caïn deliquit interficiens fratrem; Dixit Caïn ad Abelem fratrem suum, egrediamur foras; & dum serpens, & Caïn in fraudulentia delicto pares inveniuntur, etiam similes sunt in sustinendâ poenâ D. Chrysostom. homil. 10. in Genes. Et nunc, inquit ad Caïn: Tu maledictus de terra; nam quis se eadem egit, quæ serpens, & quasi organum servivit diaboli sententia; & sicut ille fraude malitiam introduxit; sic & hic deceptus

tum fratrem in campum eductum armatâ in illum manu eadem compievit; & propterea, sicut illi dixit, maledictus tu in omnes bestias terræ: sic & huic: quia eadem, quæ ille operatus fuit. Qui pares fuerunt in depravatâ delicti operatione, pares etiam erunt in repetendâ iustitiæ poenâ.

Et docebat, dicens eis: Nonne scriptum est: quia domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus: Vos autem fecistis illam speluncam latronum.

Quo audito Principes Sacerdotum, & Scribæ quærebant quomodo eum perderent; timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus.

VERSIONES.

Origenes, & Vatab. n. 17. Domus deprecationis.

Arabicus, Fecistis speluncam latronibus. Persicus. Speluncam latronum, & emistis, & vendidistis.

Syrus, n. 18. Mirantes erant in doctrinâ ejus.

Euthymius. Stupebant in doctrina ejus; Alius Syrus. Propterea, quod universus populus percelleretur ob doctrinam ejus.

ALTER TEXTUS.

Et dixit eis: scriptum est; domus mea, domus orationis vocabitur, vos autem fecistis illam speluncam latronum.

Et accesserunt ad eum cæci; & claudi in templo, & curavit eos.

Dicens illis: scriptum est; domus mea, domus orationis est; vos autem fecistis illam speluncam latronum.

EXPOSITIO UNICA.

Docebat dicens; scriptum est: Ad maiorem vim, & corroborationem suæ doctrinæ adducit locum ex Scripturâ; Domus mea, domus orationis vocabitur. Quæ desumpta sunt Isayæ 56. n. 7. Unde ait D. August. in regûla; oratorio, nemo aliud agat, nisi ad quod factum est, unde nomen accepit Psal. 137. Adorabo ad templum sanctum. Matthæus, & Marcus scribunt; Domus orationis vocabitur; D. Luc. Domus orationis est. Quia illud quod verè, & realiter est, solum potest dici, nominari, ac vocari.